

UBND TỈNH SƠN LA
SỞ Y TẾ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 229 /HD-SYT

Sơn La, ngày 19 tháng 02 năm 2019

HƯỚNG DẪN

**Thực hiện Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao
trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020**

I - CƠ SỞ PHÁP LÝ

Căn cứ Quyết định số 4667/QĐ-BYT ngày 07/11/2014 của Bộ Y tế về việc ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về y tế xã giai đoạn đến 2020;

Căn cứ Quyết định số 1197/QĐ-UBND ngày 10/6/2015 của UBND tỉnh Sơn La về Kế hoạch thực hiện Bộ tiêu chí quốc gia về y tế xã giai đoạn đến năm 2020;

Căn cứ Quyết định số 959/QĐ-BHXH ngày 09/9/2015 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam ban hành Quy định về quản lý thu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp; quản lý sổ bảo hiểm xã hội, thẻ bảo hiểm y tế;

Căn cứ Quyết định số 5063/QĐ-BYT ngày 05/12/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt chương trình và tài liệu đào tạo "Nuôi dưỡng trẻ nhỏ";

Căn cứ Thông tư số 05/2009/TT-BYT ngày 17/6/2009 của Bộ Y tế ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng nước sinh hoạt; Thông tư 27/2011/TT-BYT ngày 24/6/2011 Ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về nhà tiêu - Điều kiện bảo đảm hợp vệ sinh; Thông tư số 15/2006/TT-BYT ngày 30/11/2006 của Bộ Y tế hướng dẫn việc kiểm tra vệ sinh nước sạch, nước ăn uống và nhà tiêu hộ gia đình;

Căn cứ Quyết định số 2290/QĐ-UBND ngày 19/9/2018 của UBND tỉnh Sơn La về việc ban hành Bộ Tiêu chí về xã Nông thôn mới nâng cao tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020.

II. NỘI DUNG ĐÁNH GIÁ, THẨM ĐỊNH

Các chỉ tiêu thuộc lĩnh vực Y tế được giao tại Quyết định số 2290/QĐ-UBND ngày 19/9/2018 của UBND tỉnh Sơn La về việc ban hành Bộ Tiêu chí về xã Nông thôn mới nâng cao tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020

1. Tiêu chí số 13:

- Tỷ lệ người dân tham gia Bảo hiểm Y tế đạt $\geq 95\%$ trở lên;
- Tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên khu vực nông thôn $\leq 5\%$;
- Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng theo thể cân nặng/tuổi $\leq 15\%$;
- Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng theo thể chiều cao/tuổi $\leq 20\%$.

2. Tiêu chí số 15:

- Tỷ lệ hộ được sử dụng nước hợp vệ sinh theo quy định $\geq 100\%$
- Tỷ lệ hộ dân có nhà tiêu hợp vệ sinh đảm bảo an toàn đối với khu vực sinh hoạt của con người $\geq 90\%$

III. PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ, THẨM ĐỊNH

2.1. Đối với các chỉ tiêu tại Tiêu chí số 13

2.1.1. Tỷ lệ người dân tham gia Bảo hiểm Y tế (BHYT): là tỷ lệ phần trăm (%) giữa số người dân trong xã có thẻ Bảo hiểm y tế còn hiệu lực trên tổng số dân trong xã.

Xã có tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế đạt $> 95\%$ là đạt tiêu chí.

Sở Y tế đề nghị UBND các huyện thành phố giao Phòng Y tế chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan trên địa bàn đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, vận động rộng rãi trong nhân dân về vai trò, lợi ích của BHYT đối với nhân dân trong sự phát triển kinh tế - xã hội và góp phần đảm bảo an sinh xã hội. Tuyên truyền chính sách, pháp luật về BHYT và phát triển mạng lưới đại lý BHYT giúp người dân tiếp cận thông tin về BHYT nhằm nâng cao tỷ lệ người dân tham gia BHYT trên địa bàn quản lý.

2.1.2. Tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên tính theo công thức:

Tỉ suất Sinh - Tỉ suất Tử = Tỉ lệ gia tăng dân số tự nhiên (%)

Tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên khu vực nông thôn $\leq 5\%$ là đạt tiêu chí;

Sở Y tế giao Chi cục Dân số Kế hoạch hóa gia đình chỉ đạo, hướng dẫn Trung tâm Y tế các huyện, thành phố tăng cường tuyên truyền nâng cao nhận thức người dân về chính sách dân số- kế hoạch hóa gia đình nhằm đạt kết quả cao trong việc điều chỉnh mức sinh.

2.1.3. Việc đánh giá thực hiện đối với tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thể cân nặng/tuổi áp dụng theo hướng dẫn của Bộ Y tế tại Quyết định số 5063/QĐ-BYT ngày 05/12/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt chương trình và tài liệu đào tạo "Nuôi dưỡng trẻ nhỏ". Được tính theo công thức:

$$\text{Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân (cân nặng theo tuổi) của trẻ em < 5 tuổi} = \frac{\text{Tổng số trẻ em < 5 tuổi trong xã có trọng lượng theo tuổi thấp hơn trọng lượng trung bình ($\leq -2\text{SD}$) của trẻ cùng nhóm tuổi trong cùng thời điểm điều tra}}{\text{Tổng số trẻ em cùng nhóm tuổi của xã được đo cân nặng trong cùng thời điểm điều tra}} \times 100$$

Thực hiện theo Kế hoạch số 30/KH-SYT ngày 23/01/2019 về triển khai thực hiện Đề án chăm sóc vì sự phát triển toàn diện trẻ em trong những năm đầu đời tại gia đình và cộng đồng giai đoạn 2018-2025 trên địa bàn tỉnh Sơn La.

Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng theo thể cân nặng/tuổi $\leq 15\%$ là đạt tiêu chí.

2.1.4. Việc đánh giá thực hiện đối với tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thể chiều cao/tuổi áp dụng theo hướng dẫn của Bộ Y tế tại Quyết định số 5063/QĐ-BYT ngày 05/12/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt chương trình và tài liệu đào tạo “Nuôi dưỡng trẻ nhỏ”. Được tính theo công thức:

$$\text{Tỷ lệ SDD thể thấp còi (chiều cao theo tuổi) của trẻ em < 5 tuổi} = \frac{\text{Tổng số trẻ em < 5 tuổi trong xã có chiều cao theo tuổi thấp hơn chiều cao trung bình } (<= -2\text{SD}) \text{ của trẻ cùng nhóm tuổi trong cùng thời điểm điều tra}}{\text{Tổng số trẻ em cùng nhóm tuổi của xã được đo chiều cao trong cùng thời điểm điều tra}} \times 100$$

Thực hiện theo Kế hoạch số 30/KH-SYT ngày 23/01/2019 về triển khai thực hiện Đề án chăm sóc vì sự phát triển toàn diện trẻ em trong những năm đầu đời tại gia đình và cộng đồng giai đoạn 2018-2025 trên địa bàn tỉnh Sơn La.

Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng theo thể chiều cao/tuổi $\leq 20\%$ là đạt tiêu chí.

2.2. Đối với các chỉ tiêu tại Tiêu chí số 15

2.2.1. Tỷ lệ hộ được sử dụng nước hợp vệ sinh

Thực hiện theo Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng nước sinh hoạt được ban hành theo Thông tư số 05/2009/TT-BYT ngày 17/6/2009 của Bộ Y tế. Theo đó “*Nước hợp vệ sinh là nước không màu, không mùi, không vị, không chứa các thành phần có thể gây ảnh hưởng đến sức khỏe của con người, có thể dùng để ăn uống sau khi đun sôi.*”

Sở Y tế giao Trung tâm Kiểm soát dịch bệnh tỉnh xây dựng kế hoạch kiểm tra định kỳ nguồn nước tại các huyện, thành phố. Chỉ đạo hướng dẫn Trung tâm Y tế các huyện, thành phố, kiểm tra định kỳ nguồn nước cho người dân trên địa bàn quản lý. Tăng cường công tác tuyên truyền để người dân không vứt vỏ, bao bì các loại thuốc bảo vệ thực vật và vệ sinh môi trường xung quanh nguồn nước, thu gom, xử lý đối với vỏ, bao bì các loại thuốc bảo vệ thực vật theo đúng quy định;

Đảm bảo nâng cao chất lượng nguồn nước và tỷ lệ hộ dân được sử dụng nguồn nước hợp vệ sinh theo quy định. Tỷ lệ hộ được sử dụng nước hợp vệ sinh theo quy định $\geq 100\%$ là đạt tiêu chí.

2.2.2. Tỷ lệ hộ dân có nhà tiêu hợp vệ sinh đảm bảo an toàn đối với khu vực sinh hoạt của con người

Các hộ gia đình sử dụng một trong các loại nhà tiêu theo quy định của Bộ Y tế quy định tại Thông tư 27/2011/TT-BYT ngày 24/6/2011 và được đánh giá

là đạt tiêu chuẩn vệ sinh theo quy định tại Thông tư số 15/2006/TT-BYT ngày 30/11/2006 của Bộ Y tế.

Sở Y tế giao Trung tâm Kiểm soát dịch bệnh tỉnh chỉ đạo Trung tâm Y tế các huyện, thành phố:

- Hướng dẫn cho các cá nhân và hộ gia đình xây dựng, sử dụng, bảo quản nhà tiêu bảo đảm hợp vệ sinh, bao gồm nhà tiêu khô, nhà tiêu dội nước theo quy định;

- Kiểm tra định kỳ và đột xuất tình trạng vệ sinh đạt tiêu chuẩn vệ sinh theo quy định hiện hành.

Xã có $\geq 90\%$ hộ gia đình có nhà tiêu hợp vệ sinh, đảm bảo an toàn với khu vực sinh hoạt gia đình, được đánh giá là đạt tiêu chí.

IV. TRÌNH TỰ THỰC HIỆN ĐÁNH GIÁ, THẨM ĐỊNH

1. UBND các huyện/thành phố

- Thành lập Hội đồng xét công nhận xã đạt tiêu chí quốc gia về y tế nâng cao cấp huyện, giúp việc cho Hội đồng có Tổ thư ký. Sau khi nhận được hồ sơ do UBND xã gửi lên, Tổ thư ký có trách nhiệm thẩm định hồ sơ, về tận xã kiểm tra, đánh giá các chỉ tiêu theo quy định. Phòng Y tế làm đầu mối tổng hợp hồ sơ, gửi danh sách những xã đạt tiêu chí quốc gia về y tế nâng cao lên Sở Y tế.

- Chỉ đạo Phòng Y tế làm đầu mối tổng hợp hồ sơ, gửi danh sách những xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020 đến Phòng Nghiệp vụ Y - Sở Y tế, đợt I trước ngày 01/5/2019, đợt II trước ngày 10/11/ 2019.

2. Phòng Nghiệp vụ Y, Sở Y tế

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan hướng dẫn thực hiện, đôn đốc, kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả thực hiện Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020.

- Tổng hợp hồ sơ của các huyện/thành phố đề nghị công nhận xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020;

- Tham mưu cho Hội đồng xét công nhận xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020 xem xét, đánh giá; tham mưu cho Chủ tịch UBND tỉnh Quyết định công nhận xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020.

3. Trung tâm Y tế huyện, thành phố

- Là đầu mối tổng hợp, trình Phòng Y tế các huyện, thành phố đăng ký các xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa

bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020.

- Tham mưu cho UBND huyện, thành lập Đoàn thẩm định, tiến hành thẩm định kết quả thực hiện Tiêu chí y tế và các chỉ tiêu thuộc Tiêu chí ngành y tế phụ trách trong Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao của các xã.

4. Trạm Y tế xã

- Đăng ký với cơ quan quản lý cấp huyện (*Phòng Y tế và Trung tâm Y tế huyện*) về việc thực hiện Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao.

- Trạm Y tế tự tổ chức đánh giá việc đạt các tiêu chí; thu thập đầy đủ các tài liệu, số liệu, lập hồ sơ để chứng minh cho việc đạt các tiêu chí.

- Sau khi Trạm Y tế tự đánh giá đã đạt các tiêu chí theo quy định, báo cáo UBND xã, có Công văn của UBND xã kèm hồ sơ liên quan gửi cơ quan quản lý nhà nước tuyến huyện (*Trung tâm Y tế huyện hoặc Phòng y tế huyện*), đề nghị xét công nhận xã đạt Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao.

Thực hiện đánh giá và lập hồ sơ gửi về Trung tâm Y tế huyện đợt I trước ngày 15/4/2019, đợt II trước ngày 05/10/2019, hồ sơ gồm:

+ Tờ trình của xã đề nghị thẩm tra, xét công nhận xã đạt tiêu chí Y tế

+ Báo cáo kết quả thực hiện các tiêu chí Y tế nâng cao trên địa bàn, trong đó đính kèm các biên bản đánh giá, biểu diêm chấm đối với các tiêu chí y tế và tiêu chí về môi trường do ngành y tế phụ trách.

Trên đây là hướng dẫn của Sở Y tế về thực hiện Tiêu chí Y tế trong Bộ tiêu chí xã Nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La, giai đoạn 2018- 2020./.

Nơi nhận:

- VP điều phối NTM;
- Lãnh đạo Sở Y tế;
- UBND các huyện/thành phố;
- Phòng Y tế, TTYT các huyện/thành phố;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh;
- Lưu: VT, NVY.

Nguyễn Thị Kim An